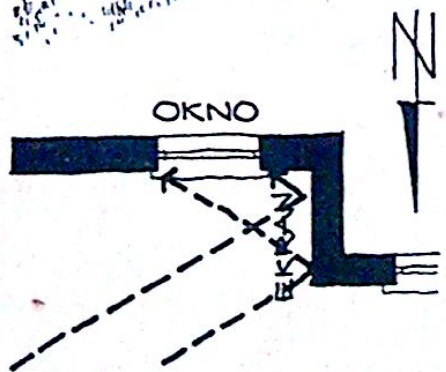
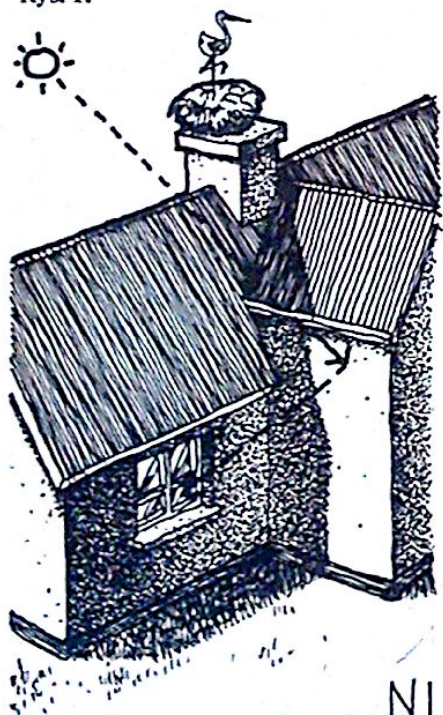

Pokój dzienny... od południowego zachodu, kuchnia... na północ, pokoje dzieci... na południe... tak jest najlepiej, i o tym pisaliśmy w części pierwszej, w „Muratorze” 14/2/84. Ale nie zawsze można tak zaprojektować dom. Cóż zrobić wtedy?

Działka budowlana nie zawsze spełnia warunki umożliwiające właściwy układ pomieszczeń w stosunku do stron świata. Szczególnie ukształtowanie terenu, niekorzystne położenie względem ulicy, niemiłe sąsiedztwo itd. wymuszają często odstępstwa od ogólnych zasad sytuowania domu. Zdarza się, że pomimo usilnych starań projektowych słońce nie może bezpośrednio dotrzeć do każdego pokoju. Starajmy się wówczas wpuścić słońce naświetlem, świetlikiem lub

Rys. 1.

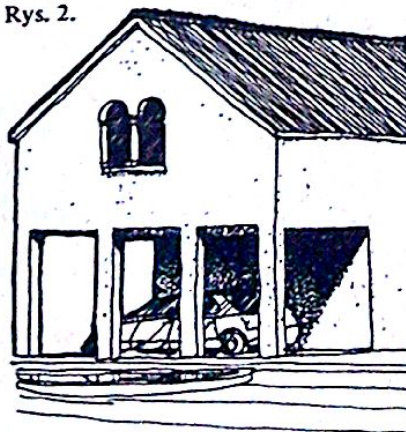
JASNA ŚCIANA - EKRAN
ODBIJAJĄCY PROMIENIE
SŁONECZNE W KIERUNKU
ZACHODZĄCEGO POMIESZ-
CZENIA

w postaci promieni odbitych od „ekranu” (rys. 1), czyli od jasnej, gładkiej ściany. Chcąc umożliwić słońcu wniknięcie do ciemnych miejsc domu musimy dokonać specjalnych zabiegów lub wykonać specjalne konstrukcje. Stosunkowo łatwo można natomiast ochronić wnętrze przed nadmiarem słońca, na przykład kiedy kuchnia ma okno od południa. Dobrą, trwałą ochroną przeciwśoneczną elewacji południowych są podcienie (rys. 2), szerokie okapy, gzymsy (rys. 3), wykusze (rys. 4), balkony (rys. 5), loggie (rys. 6). Latem, gdy słońce znajduje się wysoko, rzucają one cień na całą wysokość kondygnacji, a zimą, gdy dokuczają nam raczej niedobór światła niż jego nadmiar, nisko stojące słońce może głęboko oświetlić wnętrze.

Po nagrzanym słońcem ścianie ciepło i wilgotne powietrze unosi się ku górze. Jeżeli stosuje się szczególnie długie okapy, gzymsy, balkony lub inne elementy tego rodzaju, to należy zwrócić uwagę na to, by gromadzące się pod nimi ciepłe powietrze mogło swobodnie uchodzić – nawet w bezwietrzną pogodę. Korzystne jest zatem, jeśli takie trwałe osłony przeciwśoneczne są ażurowe. Starannie zaprojektowane ażurowe osłony z betonu (rys. 7) lub drewna (rys. 8) mogą nie tylko skutecznie chronić przed nadmiarem słońca, ale stanowić akcenty dekoracyjne, spotęgowane przez zmiany oświetlenia, które powodują powstawanie ruchomego cienia na elewacji domu.

Dla ochrony pomieszczeń przed słońcem od dawna stosuje się żaluzje roletowe (rys. 9) z poziomymi listewkami metalowymi lub drewnianymi, opuszczane za pomocą urządzenia ręcznego lub elektrycznego.

Rys. 2.

PODCIENIE

psia buda dom i słońce (2)

Architekt

Rys. 3.

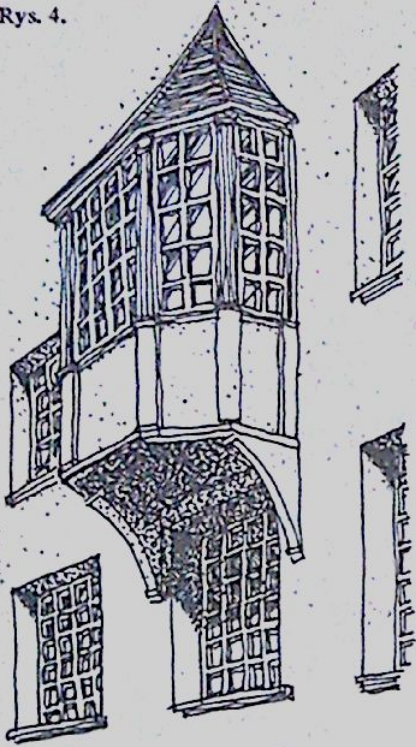

GZYMS

Żaluzje takie najlepiej umieścić na zewnętrznej stronie okna, gdyż wówczas nie tylko chronią one przed nadmiarem światła i zabezpieczają też wnętrze domu przed zbytnim nagrzewaniem. Gdy żaluzje są umieszczone między szybami lub po wewnętrznej stronie okna, rozgrzane słońcem listewki przekazują ciepło do pomieszczenia.

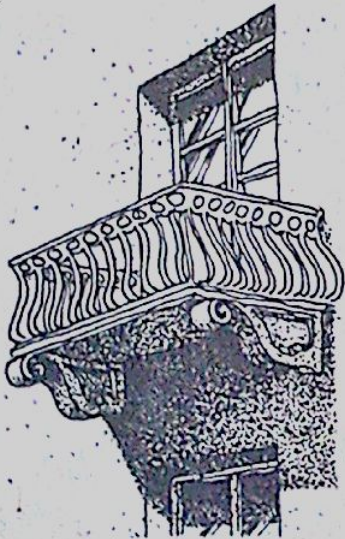
Obecnie często stosuje się nowoczesne żaluzje ze zmiennym ustawieniem listewek (rys. 10). Umożliwia to regulację dostępu światła do wnętrza a jednocześnie utrudnia lub uniemożliwia zaglądnienie do mieszkani z zewnątrz. Listewki wykonane z lśniącego metalu dają możliwość rozpraszania światła

Rys. 4.

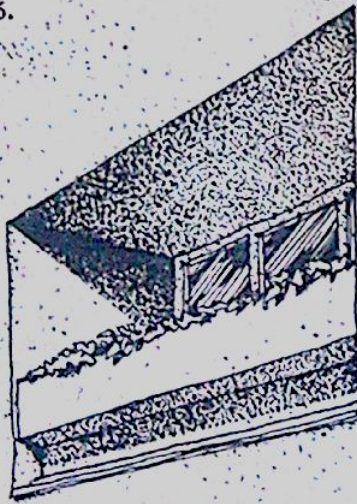
WYKUSZ

Rys. 5.

BALKON

Rys. 6.

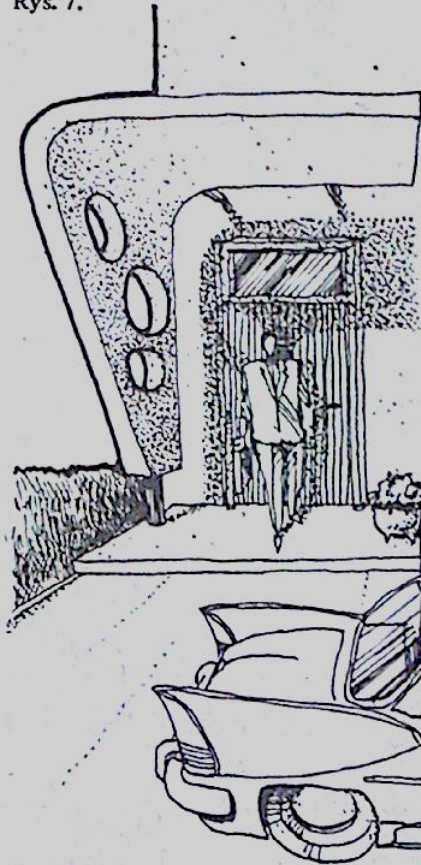

LOGGIA

dzięki czemu można uzyskać równomierne oświetlenie całego pokoju. Żaluzje takie nie chronią jednak skutecznie przed przegrzewaniem wnętrza.

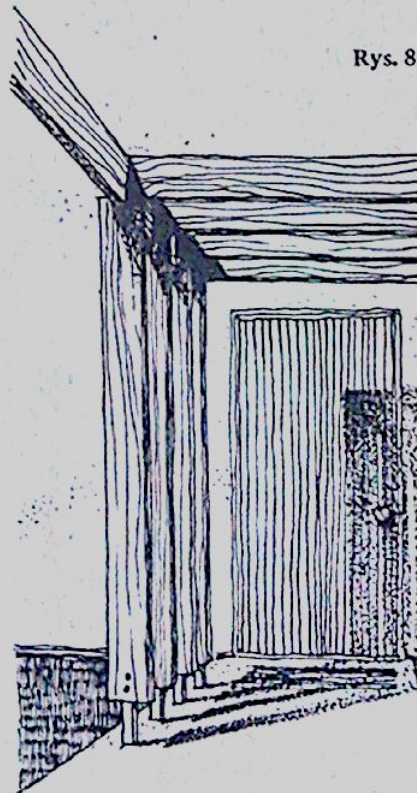
Zamiast żaluzji można zastosować markizy (rys. 11) wykonane

Rys. 7.

AZUR Z BETONU

Rys. 8.

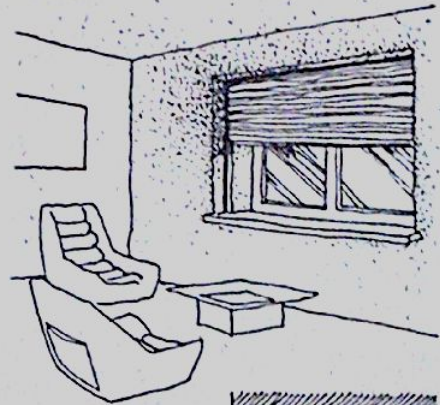

AZUR Z DESEK

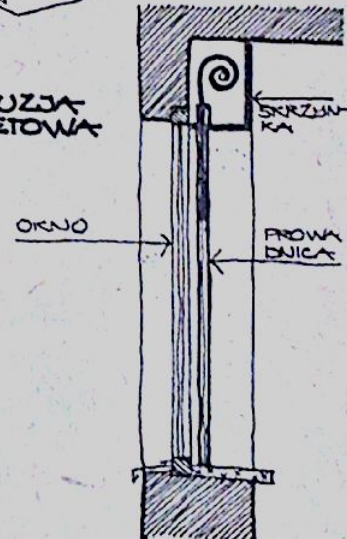
z tkaniny odpornej na deszcz, słońce i wiatr. Opuszczone markizy dadzą pożądany efekt, a przy tym będą kolorystycznym i plastycznym ożywieniem budynku. Barwa tkaniny musi być jednak bardzo starannie dobrana, gdyż w silnym świetle słonecznym powstaje kolorowy cień, promieniowanie koloru, które może drażnić wzrok.

Między górną krawędzią markizy a nadprożem okiennym zostawiamy szczelinę, umożliwiającą swobodny ruch powietrza ku górze, gdyż inaczej pod markizą tworzyłby się gorąca poduszka powietrzna. Gdy wtedy otworzymy okno, pomimo cienia, żar wleje się do wnętrza domu.

Rys. 9.

ŻALUZJA ROLETOWA

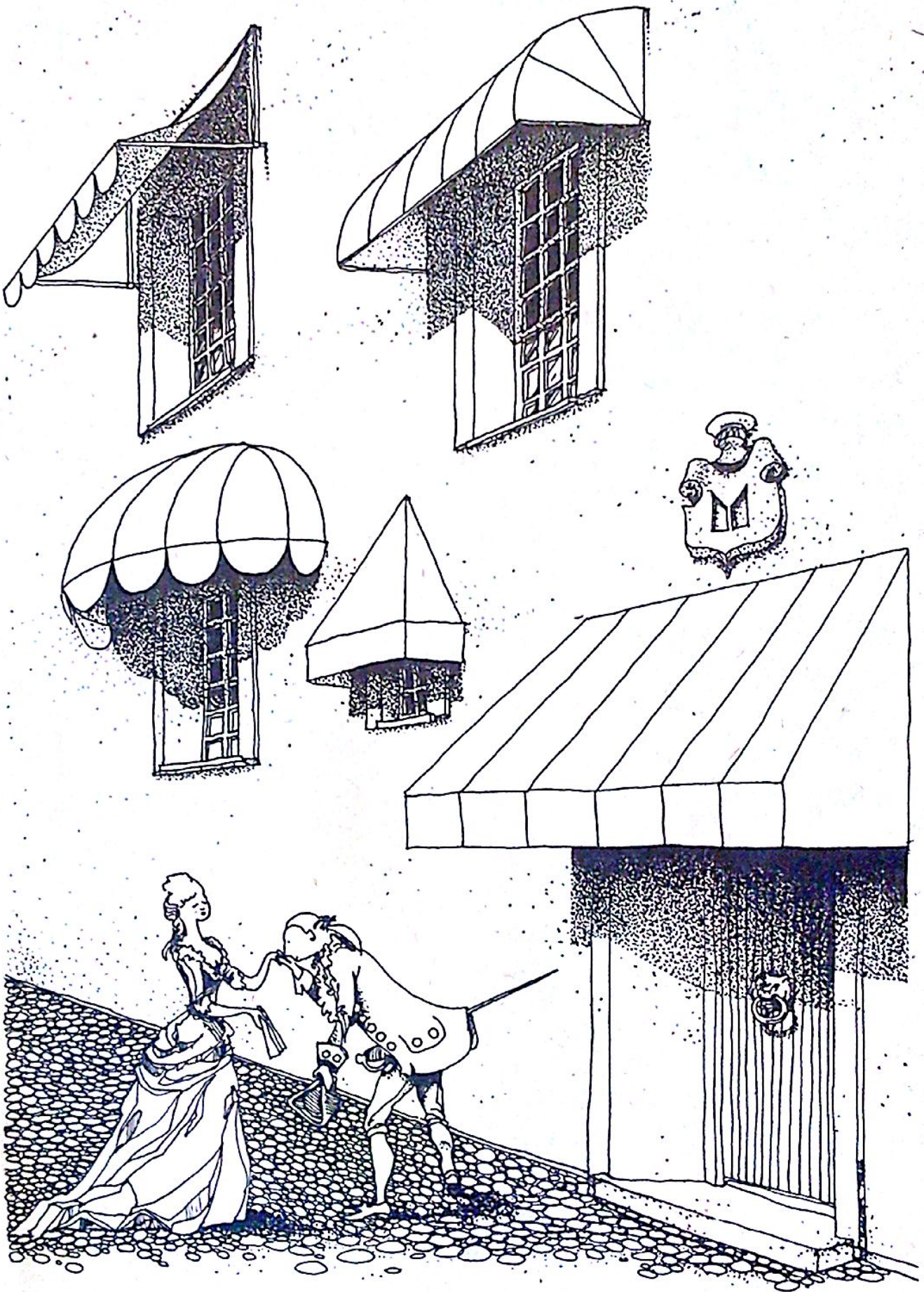

A coż ze szklami, które przepuszczają światło i jednocześnie odbijają znaczną część promieni słonecznych? Widzimy je niekiedy w budynkach użyteczności publicznej, w biurach i bankach. Otóż wydaje się nam, że stosowanie ich w domu mieszkalnym jest ryzykowne, gdyż zmieniają one naturalny kolorystyczny widok oglądany przez okno, są przy tym drogie i trudno dostępne.

Rys. 11.

Architektura

RÓŻNE RODZAJE MARKIZ

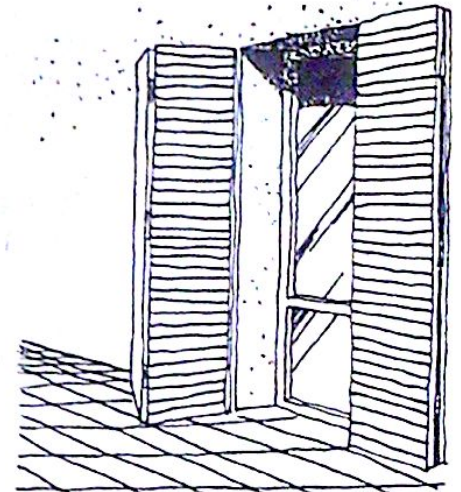
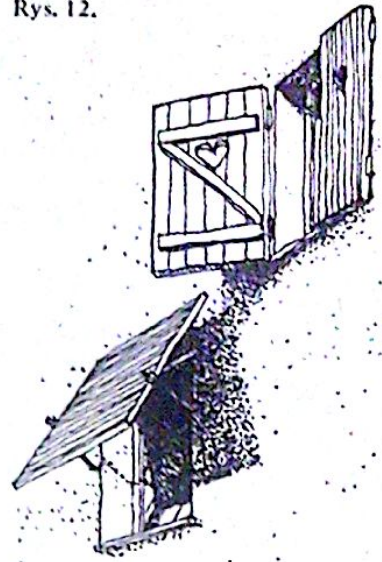
Najdawniejszą formą ochrony przed słońcem, a także niepogodą są okiennice. Można je montować zarówno na zewnątrz budynku (rys. 12), jak i w oknie, od strony wnętrza domu (rys. 13). Mogą stanowić ciekawy element elewacji budynku, zwłaszcza że możemy im nadawać najrozmaitsze kształty, w różny sposób mocować do ścian domu. Obecnie utraciły swe znaczenie jako ochrona przed słońcem na rzecz nowocześniejszych sposobów, gdyż zbyt mocno zaciemniają pomieszczenia. Chętnie stosuje się je

natomiast jako zabezpieczenie przed włamaniem.

Bez komentarza pozostawiamy niebudowlany sposób ocieniania wnętrza – wieszanie zasłon, firanek i kotar. Dobrze bowiem gdy jest to kwestia gustu i smaku estetycznego, wynik przemyślanej kompozycji wnętrza, a nie ostatnia deska ratunku w ucieczce przed nadmiarem słońca. Ta ostatnia uwaga nie dotyczy oczywiście tej szczególnej sytuacji, gdy chcemy całkowicie zaciemnić pokój przy wyświetlaniu filmu czy ulubionych przeźroczy.

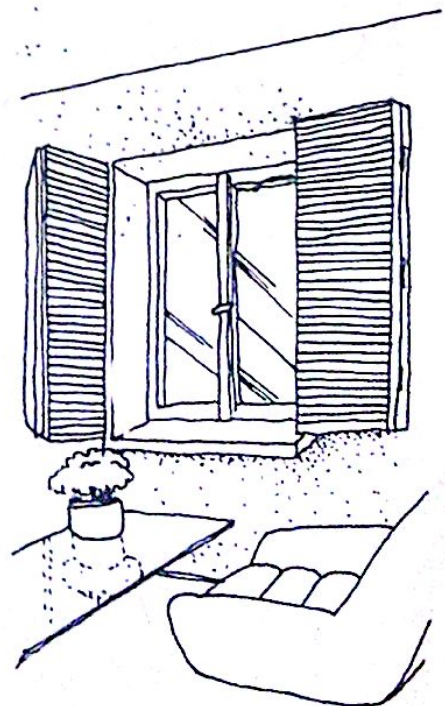
Paweł Władysław Kowalski

Rys. 12.

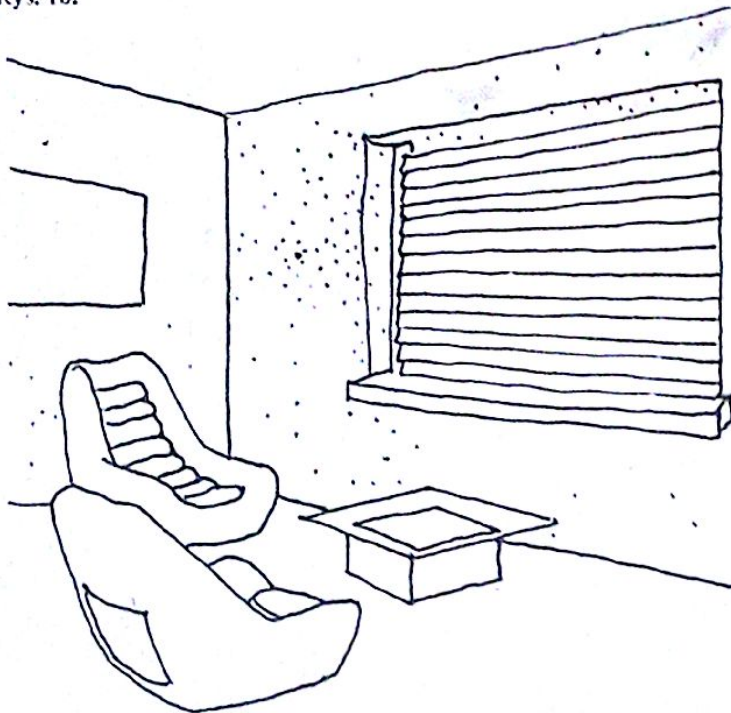
OKIENNICE ZEWNĘTRZNE

Rys. 13.

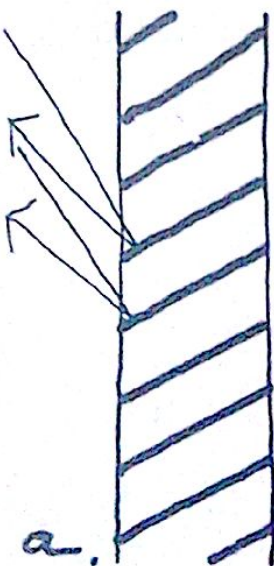

OKIENNICA WEWNĘTRZNA

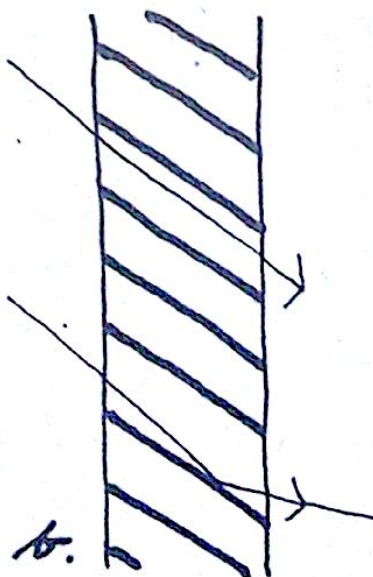
Rys. 10.

ŻALUZJA LISTEWKOWA

ODBICIE ŚWIATEŁA CIENI WE WNIĘTRZU

ŚWIATŁO BEZPOŚREDNIE I ROZPROSZONE